

Štvrtok 2. apríla 2020

Zapíšte si poznámky do zošita, **žltou farbou** označené časti sa naučte.

Dušan DUŠEK (1946) je **slovenský prozaik, básnik, autor rozhlasových hier a filmových scenárov**. Mladosť prežil na Záhorí a v Piešťanoch (regionálne prvky sú časté v jeho prózach), vyštudoval geológiu a chémiu na Prírodoved. fak. UK v Bratislave.

Vyučuje na VŠMU v Bratislave (film. a telev. umenie a veda).

TVORBA: **Poloha pri srdci**

Zima na ruky

Pešo do neba

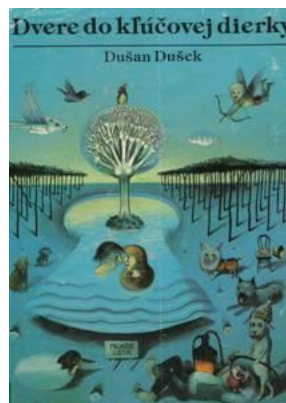
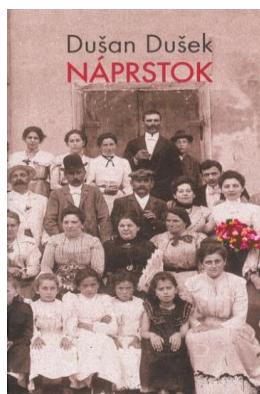
Pišťáčik

Pišťáčik sa žení

Najstarší zo všetkých vrabcov

Sojky v hlave

Dvere do kľúčovej dierky

- chápanie sveta a dospievania chlapčenskými očami

- využíva slovné hračky, hravosť, humorné situácie

Prečítajte si ukážku od Dušana Dušeka pod názvom Dvere do kľúčovej dierky na str. 74 – 77. Zopakujte si tieto literárne termíny z 8. ročníka.

Teória literatúry vo 8. ročníku

poézia	viazaný text vo veršoch (báseň)
lyrika	vyjadruje pocity, myšlienky, nálady autora (nemá dej) rozdelenie: 1. osobná - osobné problémy a pocity autora 2. spoločenská - všima si situáciu a problémy v spoločnosti 3. prírodná - opisuje prírodu a dojmy z nej
lyrický hrdina	autor sa stotožňuje s hrdinom básne, ktorým vyjadruje svoje pocity, myšlienky, nálady
štylistické figúry	1. <i>slovné</i> - sú založené na opakovaní slov a. anafora - opakovanie slov na začiatku za sebou idúcich veršov, napr. <i>možno mi</i> tvojich úst sa odrieknuť// <i>možno mi</i> ruku nedostať// <i>možno mi</i> v diaľky žiaľne utieknuť... b. epizeuxa - opakovanie slova alebo slov vo verši za sebou, napr. <i>koho rada vidím, koho rada vidím</i> 2. <i>rečnicke</i> a. rečnicia otázka - autorova otázka, ktorá si nevyžaduje odpoveď alebo si odpovedá sám b. rečnicke zvolanie - zvolanie autora (lyrického hrdinu) 3. <i>zvukové</i> a. aliterácia - opakovanie rovnakých alebo zvukovo podobných hlások, napr. Duní Dunaj a luna za lunou sa valí

trópy	nepriamo označujú predmety, javy vznikajú prenášaním významu pomenovania z jedného javu na iný - prenesené pomenovania a. epiteton (básnický prívlastok) - pripisuje predmetu zvláštnu vlastnosť, má citové zafarb. -napr. so srdcom <i>obrodenným</i> b. metafora - prenesenie vlastnosti na základe vonkajšej podobnosti (<i>more klasov</i>) c. personifikácia - prenesenie ľudskej vlastnosti na neživý predmet (nebo <i>sa hnevá</i>) d. metonymia - prenesenie významu na základe vnútornej súvislosti (čítať <i>Kraska</i>) e. symbol - vzniká na základe zaužívaného (ustáleného) označenia, napr. <i>srdce</i> = láska f. prirovnanie - porovnáva dve veci pomocou spoločnej vlastnosti a vyzdvihuje tak porovnávanú vlastnosť, porovnávacie spojky ako, s'á, jak, ani - napr. (človek) <i>mocný ani dub</i> g. alegória - nepriamo, utajene vyjadruje určitú myšlienku - napr. zvieratá v bájke predstavujú ľudí
--------------	--